

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی

رشته زبان و ادبیات فارسی

دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته

کروه علوم انسانی

براساس صور تجلیسه کارگروه تخصصی زبان و ادبیات فارسی

در تاریخ ۱۳۹۵/۱۰/۱۲ به تصویب رسید

بسم الله تعالى

بخشنامه به واحدها و مراکز آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی

موضوع: ابلاغ سرفصل بازنگری شده رشته زبان و ادبیات فارسی در کارشناسی ارشد ناپیوسته

سرفصل بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته زبان و ادبیات فارسی مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۰ مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، جهت بهره‌برداری در سایت مرکز برنامه‌ریزی درسی به آدرس: www.sep.iau.ir قرار داده شده است و به آگاهی می‌رساند: ضمن دریافت آن از سایت، اجرای این سرفصل از نیمسال اول سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۹ برای دانشجویان ورودی سال ۱۳۹۸ و بعد از آن لازم‌اجراست. به پیوست لیست دروس جبرانی مربوطه جهت اجرا ارسال و اعلام می‌دارد. این برنامه جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته زبان و ادبیات فارسی مصوب جلسه شماره ۳۲۵ مورخ ۱۳۷۵/۰۷/۱۰ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزش عالی وزارت علوم و تحقیقات و فناوری می‌گردد.

در ضمن خواهشمند است مدیران گروه آموزشی نظرات اصلاحی برنامه ابلاغی را تا حداقل ۲ ماه بعد از تاریخ ابلاغ بخشنامه به معاونت علوم انسانی و هنر دانشگاه ارسال نمایند.

عبدالحسین خسرو پناه

معاون علوم انسانی و هنر دانشگاه

شماره:

تاریخ:

پیوست:

دانشگاه آزاد اسلامی

سازمان مرکزی

رشته زبان و ادبیات فارسی در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

دروس جبرانی

ردیف	نام درس	دروس جبرانی			نوع درس در مقطع کارشناسی
		تعداد واحد	نظری	عملی	
۱	بلاغت (۱) معانی	۳۲	۲	-	پایه
۲	بلاغت (۲) بیان	۳۲	۲	بلاغت (۱) معانی	پایه
۳	عروض و قافیه	۳۲	۲	-	پایه
۴	دستور زبان فارسی ۲	۳۲	۲	-	پایه
۵	متون نظم ۲ قصاید ناصر خسرو	۳۲	۲	-	اصلی
۶	متون نظم ۳ حافظی	۳۲	۲	-	اصلی
۷	متون نظم ۵ اشعار حافظ	۳۲	۲	-	اصلی
۸	متون نظم ۵ اشعار سعدی	۳۲	۲	-	اصلی
۹	متون نثر ۲ متون ادبی داستانی با تأکید بر کلیله و دمنه	۳۲	۲	-	اصلی
۱۰	متون نثر ۳ متون ادبی عرفانی با تأکید بر مرصاد العباد	۳۲	۲	-	اصلی
۱۱	تأثیر قرآن و حدیث در ادب فارسی	۳۲	۲	-	اصلی
۱۲	سبک شناسی نظم و نثر	۳۲	۲	-	تخصصی
جمع کل					-
۱۲					

تذکر: سرفصلهای این دروس دقیقاً همان سرفصلهای دوره کارشناسی رشته زبان و ادبیات فارسی است.

دانشجویان رشته های غیر مرتبط که در مقطع کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی پذیرفته میشوند؛ موظف هستند از دروس پیشنهادی زیر حداقل دوازده واحد به عنوان دروس جبرانی با نظر گروه آموزشی مربوط انتخاب نموده و بگذرانند.

بهتر

نام رشته: زبان و ادبیات فارسی

گروه: علوم انسانی

کارگروه تخصصی: زبان و ادبیات فارسی

پیشنهادی دانشگاه: —

عنوان گرایش: —

دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد ناپیوسته

نوع مصوبه: بازنگری

تاریخ تصویب: ۱۳۹۵/۱۲/۱۰

به استناد آیین نامه واگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی مصوب جلسه شماره ۸۸۲ تاریخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی، برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته زبان و ادبیات فارسی بدون گرایش مصوب جلسه کارگروه تخصصی برنامه ریزی زبان و ادبیات فارسی در تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۰ به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که از مهر ماه سال ۱۳۹۷ وارد دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی می شوند، لازم الاجرا است.

ماده دو- برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته زبان و ادبیات فارسی از نیمسال اول سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۸، جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته زبان و ادبیات فارسی مصوب جلسه شماره ۳۲۵ شورای عالی برنامه ریزی به تاریخ ۱۳۷۵/۰۷/۰۱ می شود.

ماده سه- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و به تمامی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی کشور که مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری را دارند، برای اجرا ابلاغ می شود.

ماده چهار- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۸ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن نیاز به بازنگری دارد.

دکتر محمد رضا آهنچیان

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

فصل اول:

مقدمه و تعاریف

مقدمه

زبان و ادبیات فارسی، پیشینه‌ای پربار، تأثیرگذار و درخشان در فرهنگ اسلامی دارد. زبان فارسی در طول تاریخ در قلمروی وسیع در مناطق و نواحی مختلف رواج داشته است و به تبع آن ادبیات فارسی نیز در همین پهنه جغرافیایی و تاریخی پدید آمده است. ادبیات فارسی مجموعه‌ای ارزشمند از آثار بزرگ و باشکوه ادبی است که بسیاری از آنها در شمار شاهکارهای ادبی جهان قرار دارند. این آثار ارزشمند بدان سبب که در قلمرو وسیع جغرافیایی و مناطق و نواحی با فرهنگ‌های متفاوت شکل گرفته است از جهت موضوعی و ساختاری پرشمار و متنوع هستند. موضوع و ساختار این آثار چندان گستردۀ است که می‌توان آنها را از این جهت طبقه‌بندی و هر دسته را تحت عنوان یک زمینه تخصصی و گرایش خاص بررسی کرد. با آنکه ایجاد گرایشهای تخصصی در رشته زبان و ادبیات فارسی برای بررسی و تحلیل هر یک از این زمینه‌های تخصصی یک ضرورت در برنامه‌ریزی به شمار می‌رود اما با وجود تنوع محتوا و ساختار، این آثار ادبی در یک قالب کلی و منسجم شکل گرفته است که به صورت انداموار در کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند و پیکری موزون و خوش ترکیب پدید آورده‌اند که شناخت هر عضوی از این پیکر به فهم و درک بیشتر اعضای دیگر می‌انجامد. بنابراین مطالعه کلی و همگانی آن برای درکی فراگیر از این میراث گرانسنج نیز در قالبی عمومی ضروری به نظر رسید.

تعویف، ضرورت‌ها و اهداف اصلی این برنامه:

رشته زبان و ادبیات فارسی در دانشگاهها، رشته‌ای است که ابعاد گوناگون زبان و متون ادب فارسی را مطالعه و بررسی می‌کند و افزون بر توصیف و نقد و تحلیل زبان و متون، پاسداری، تقویت و گسترش آن را در سرلوحه کار خویش قرار داده است. زبان و ادب فارسی گذشته از آنکه از روزگاران کهن تا امروز در مراکز مختلف علمی در حوزه جغرافیایی فرهنگ فارسی، ترویج شده، همواره در بسیاری از کشورها، زبان فرهیختگی و فرزانگی به شمار می‌آمده و آشنایی و مهارت در آن مایه افتخار بوده است.

بدان جهت که آثار ادب فارسی در بر دارنده محتوای پربار فرهنگی و عناصر پرمایه هنری است ضرورت دارد پژوهشگر حوزه زبان و ادب فارسی با آموختن مبانی بلاغت، دستور زبان، تاریخ ادبیات و گونه‌های ادبی (حماسه، عرفان، ادبیات غنایی و ...)، تاریخ سیاسی، فرهنگی و اجتماعی و شناخت موضوعات پایه و محوری زبان و ادبیات فارسی، توانایی و شرایط مناسب برای آموزش و پژوهش روشنمند و روزآمد را در این رشته تحصیلی حاصل کند. برای تحقق این هدف برنامه درسی زبان و ادبیات فارسی دوره کارشناسی ارشد بازنگری شد. در ویراست جدید این برنامه اهتمام شده ساختار برنامه و عنوانهای درسی مناسب با نیاز دانشجویان تعیین و اهداف و سرفصل دروس نیز بر این مبنای تدوین گردد و آخرین منابع معتبر برای تحقق اهداف دروس معرفی شود.

طول دوره:

- مدت مجاز به تحصیل در دوره کارشناسی ارشد، دو سال (چهار نیمسال تحصیلی) است.
- هر نیمسال تحصیلی هجده هفته، شامل شانزده هفته آموزش و دو هفته ارزشیابی پایان نیمسال است.

تعداد واحدهای درسی:

- تعداد کل واحدهای درسی رشته زبان و ادبیات فارسی در مقطع کارشناسی ارشد مطابق با آئین نامه مصوب دوره های کارشناسی ارشد ناپیوسته وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، حداقل ۲۸ و حدکثر ۳۲ واحد است.
- تعداد واحدهای دروس جبرانی به تشخیص گروه آموزشی حدکثر ۱۲ واحد است.
- زمان استفاده شده برای دروس جبرانی در سقف سنت اسنوات تحصیلی دانشجو محاسبه نمی شود.

شرایط و ضوابط پذیرش:

شرط عمومی و اختصاصی ورود به دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مطابق با آئین نامه مصوب به تاریخ ۱۳۹۳/۰۷/۲۸ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی عبارتند از:

- دارا بودن دانشنامه رسمی پایان دوره کارشناسی اعم از پیوسته یا ناپیوسته از دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که مورد تایید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛
  - داشتن صلاحیت های علمی (شرکت در آزمون دوره کارشناسی ارشد و قبولی در آزمون برگزار شده از سوی سازمان سنجش آموزش کشور) ورود به دانشگاه برابر ضوابط معین؛
  - داشتن صلاحیت عمومی ورود به دانشگاه برابر ضوابط معین؛
- تبصره ۱: پذیرش دانشجوی مشمول مقررات استعدادهای درخشان طبق مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و پذیرش داوطلبان خارج از کشور طبق مصوبات مراجع ذی ربط انجام می شود.

نقش و تواناییهای دانش آموختگان:

- انتظار می رود با اجرای این برنامه دانش آموختگان این رشته تحصیلی به تواناییهای زیر دست یابند:
- ۱- مهارت دانشجویان در درک و تحلیل متون ادبی فارسی؛
  - ۲- مهارت در کشف روابط زبانی، سبکی، فکری و ادبی و انواع ادبی در ادبیات فارسی؛
  - ۳- آشنایی و درک دانشجویان از تطور ساختاری و محتوایی آثار ادبی فارسی؛
  - ۴- تحلیل تأثیر عوامل و تحولات اجتماعی و گفتگوهای گوناگون در تطور ادب فارسی؛

فصل دوم:

جداول دروس کلی و مشخصات دروس

جدول کلی برنامه کارشناسی ارشد

رشته زبان و ادبیات فارسی

ردیف	نوع درس	تعداد واحد	ملاحظات
۱	درس های جبرانی	۶	۶ واحد (یا بیشتر بر اساس قوانین آموزش عالی) از بین درس های جبرانی این برنامه یا درس های جبرانی سایر گراشته های رشته زبان و ادبیات فارسی یا برنامه کارشناسی رشته مذکور به انتخاب گروه
۲	درس های پایه	۱۲	
۳	درس های اصلی	۱۰	
۴	درس های اختیاری	۴	گذراندن ۴ واحد از بین درس های اختیاری این برنامه به انتخاب گروه
۵	پایان نامه	۶	
	جمع	۳۲	

دروس های پایه

گذراندن ۱۲ واحد زیر الزامی است

شماره	عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعه ت	جمع	پیش نیاز
۱	ساخت دستوری زبان فارسی	۲	۳۲	-	۳۲	ع
۲	نظریه ها و نقد ادبی	۲	۳۲	-	۳۲	عملی
۳	بلاغت کاربردی	۲	۳۲	-	۳۲	ع
۴	متون نظم و نثر عربی	۲	۳۲	-	۳۲	ع
۵	سیر آراء و عقاید اسلامی و تأثیر آن در ادب فارسی	۲	۳۲	-	۳۲	ع
۶	مطالعات زبانی در متن ادبی	۲	۳۲	-	۳۲	ع
جمع		۱۲	۱۹۲	-	۱۹	۲

درس‌های اصلی

گذراندن ۱۰ واحد درس‌های اصلی گرایشی زیر الزامی است

شماره	عنوان	تعداد	ساعت واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	پیش نیاز
۱	متون نثر ۱ - کشف المحجوب و رساله قشیريه	۲	۳۲	-	۳۲	۳۲	
۲	متون نثر ۲ - جهانگشا و مرزبان نامه	۲	۳۲	-	۳۲	۳۲	
۳	متون نظم ۱ - شاهنامه	۲	۳۲	-	۳۲	۳۲	
۴	متون نظم ۲ - مثنوی	۲	۳۲	-	۳۲	۳۲	
۵	متون نظم ۳ - خاقانی و نظامی	۲	۳۲	-	۳۲	۳۲	
جمع							

دروس های اختیاری

گذراندن ۴ واحد درس از بین درس‌های زیر به انتخاب گروه

عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	پیش نیاز
تحقیق در نثر معاصر ایران	۲	۳۲	-	۳۲	
تحقیق در شعر معاصر ایران	۲	۳۲	-	۳۲	
زبان تخصصی	۲	۳۲	-	۳۲	
متنون نظم و نثر عربی (۲)	۲	۳۲	-	۳۲	
مبانی و روش‌های تصحیح متن	۲	۳۲	-	۳۲	
زبان و ادبیات فارسی در دیگر کشورها	۲	۳۲	-	۳۲	
متنون نظم ۴- سنایی و ناصر خسرو	۲	۳۲	-	۳۲	
جمع	۱۶	۲۵۶	-	۲۵۶	۱۰۲

پایان نامه

شماره	عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	پیش نیاز
۱	پایان نامه	۶	۱۰۲		۱۰۲	۱۰۲

فصل سوم:

مشخصات و سرفصل دروس

درس های پایه

عنوان درس: ساخت دستوری زبان فارسی

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد:	نوع واحد:	جبرانی	نظری	دروس پیشناز:
ساخت دستوری زبان فارسی	۲	نوع واحد	پایه	☒ نظری	عملی
	تعداد ساعت: ۳۲	پیش نیاز	- اصلی	عملی	نظری
			الزامی	نظری	اختیاری

آموزش تکمیلی عملی:
دارد ندارد سفر علمی سمینار کارگاه آزمایشگاه:

هدف:

بررسی مقابله ای موضوعات مختلف دستوری زبان فارسی در کتابهای دستور و نقد و بررسی آنها

سرفصل ها:

۱. مباحث پایه ای در دستور زبان
۲. طبقه بندی و نقد دستورهای معترض زبان فارسی
۳. آواشناسی و واج شناسی زبان فارسی
۴. جمله (تعريف، انواع ، وجوه)
۵. تکواز و انواع آن (آزاد، وابسته، دستوری...)
۶. ساخت کلمه(ساده، مرکب و...) و انواع آن(اسم، فعل، حرف، قید...) و اقسام هر یک
۷. گروه و انواع آن (اسمی، فعلی... / ساده، مرکب... / هسته گروه و وابسته های آن)
۸. ارکان جمله فارسی (نهاد، مفعول، متمم، قید، فعل و ...)
۹. سایر مباحث دستوری

روش ارزیابی:

تحقیق (پژوهه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
	*	-	*

منابع:

- نجفی، ابوالحسن؛ مبانی زبانشناسی و کاربرد آن در زبان فارسی؛ تهران: نیلوفر، ۱۳۸۷
- باطنی، محمد رضا؛ توصیف ساختمان دستوری زبان فارسی؛ تهران، امیرکبیر: ۱۳۶۴
- مشکوهدینی، مهدی؛ دستور زبان فارسی بر پایه نظریه گشتاری؛ مشهد، دانشگاه فردوسی مشهد: ۱۳۷۴
- وحیدیان کامیار، تقی؛ و غلامرضا عمرانی؛ دستور زبان فارسی (۱)؛ تهران، سمت: ۱۳۷۲
- خانلری، پرویز؛ دستور زبان فارسی؛ تهران، توس: ۱۳۵۹
- فرشیدورد، خسرو؛ دستور مفصل امروز، تهران، سخن: ۱۳۸۲
- دستور زبان فارسی (پنج استاد)؛ اشرفی: ۱۳۶۶
- انوری، حسن؛ و حسن احمدی گیوی؛ دستور زبان فارسی (۲)؛ تهران، فاطمی: ۱۳۷۷
- غلامعلی زاده، خسرو؛ ساخت زبان فارسی؛ تهران: سمت، ۱۳۸۶
- طبیب زاده، امید؛ دستور زبان فارسی بر مبنای نظریه وابستگی؛ تهران: نشر مرکز، ۱۳۸۵

منابع برای مطالعه بیشتر:

- باطنی، محمد رضا؛ نگاهی تازه به دستور زبان؛ تهران، آگاه: ۱۳۶۴
- نوبهار، مهران گیز؛ دستور کاربردی زبان فارسی؛ تهران، رهنما: ۱۳۷۲

- معین، محمد؛ آثار مربوط به دستور زبان فارسی (اسم جسن، معرفه و نکره/ اسم مصدر و حاصل مصدر/ اضافه/ مفرد و جمع؛ ابن سینا: ۱۳۴۱-۱۳۳۸)
- وفایی، عباسعلی؛ دستور کاربردی؛ تهران: سخن، ۱۳۹۰
- وفایی، عباسعلی؛ دستور تطبیقی (فارسی- عربی)؛ تهران: سخن، ۱۳۹۱
- غلامحسینزاده، غلامحسین؛ نگارش مقدماتی زبان فارسی؛ تهران: سمت ۱۳۸۹
- مهیار، محمد؛ کتابشناسی دستور زبان فارسی، تهران: فرهنگستان زبان فارسی، ۱۳۸۱
- فرشیدورد، خسرو؛ جمله و تحول آن در زبان فارسی؛ تهران: امیرکبیر، ۱۳۷۵
- _____؛ گفتارهایی درباره زبان فارسی، تهران: امیرکبیر، ۱۳۷۵
- یار محمدی، لطفالله؛ واج‌شناسی؛ تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۴
- حق شناس، علی محمد؛ آواشناسی؛ تهران: آگاه، ۱۳۵۶
- ثمره، یدالله؛ آواشناسی زبان فارسی؛ تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۴
- مدرسی، فاطمه؛ از واج تا جمله؛ تهران: چاپار، ۱۳۸۶
- وسایر کتابها و منابع دستوری (در صورت ضرورت، بنا به تشخیص استاد)

عنوان درس: نظریه ها و نقد ادبی

دروس پیشناز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: نظریه ها و نقد ادبی							
	عملی											
	☒ نظری	☒ پایه										
	عملی											
	نظری	اصلی -		تعداد ساعت: ۳۲								
	عملی	پیش نیاز										
	نظری	اختیاری										
	عملی											
آموزش تکمیلی عملی:												
دارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه:												

هدف:

آشنایی با نظریه‌ها و رویکردهای ادبی و کاربرد آنها در نقد و تحلیل آثار ادبی فارسی

سرفصل‌ها:

تعريف نظریه، نقد، جریان، مکتب، و تفاوت‌های آنها

۱. نظریه و نقد ادبی در گذشته ادبیات فارسی
۲. فرمالیسم و نقد نو، و نقد یک نمونه ادبی فارسی
۳. ساختارگرایی و پسا ساختارگرایی، و نقد یک نمونه ادبی فارسی
۴. نقد روانشنختی و اسطوره شناختی، و نقد یک نمونه ادبی فارسی
۵. نقد هرمنوتیک، و نقد یک نمونه ادبی فارسی
۶. نقد فمینیستی، مدرنیسم، پسامدرنیسم، و نقد چند نمونه ادبی فارسی
۷. آسیب‌شناسی نقد ادبی در ایران

روش ارزیابی:

تحقیق (پژوهه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش‌یابی مستمر
	*	-	*

منابع:

- کلیگز، مری؛ درسنامه نظریه ادبی؛ ترجمه جلال سخنور، الهه دهنوی سعید سبزیان؛ تهران: اختران، ۱۳۸۸
- زرین کوب، عبدالحسین؛ نقد ادبی؛ چ ۳، تهران: امیر کبیر، ۱۳۶۳
- احمدی، بابک؛ ساختار و تأویل متن، تهران: مرکز، ۱۳۸۹

منابع برای مطالعه بیشتر:

- ایوتادیه، ژان؛ نقد ادبی در سده بیستم؛ ترجمه محمد رحیم احمدی؛ تهران: علمی فرهنگی، ۱۳۷۷
- ارسسطو، فن شعر، ترجمه عبدالحسین زرین کوب، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۵۲
- شمس قیس رازی؛ المعجم فی معايیر اشعار العجم؛ تهران: سخن، ۱۳۷۴
- امامی، نصرالله؛ مبانی و روشهای نقد ادبی؛ چ ۴، تهران: جامی، ۱۳۸۹
- هارلندر، ریچارد ساختارگرایی، پاسااختارگرایی و مطالعات ادبی «دربدا و مفهوم نوشتار» ترجمه فرزان سجودی، حوزه هنری ۱۳۸۰
- استروس، کلود لویی. اسطوره در معنا. (ترجمه ش، خسروی). تهران: نشر مرکز، ۱۳۷۶
- والاس، مارتین، نظریه های روایت، ترجمه محمد شهبا، نشر هرمس، ۱۳۸۲
- بیلسکر، ریچارد. اندیشه های یونگ. ترجمه حسین پاینده، چ ۲، تهران: آشیان، ۱۳۸۷
- پالمر، ریچارد، علم هرمنوتیک، ترجمه محمد سعید حنایی، نشر هرمس، ۱۳۷۷

عنوان درس: بлагت کاربردی

دروس پیشیناز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی:
	عملی				
☒ نظری ☐ عملی	☒ پایه		نوع واحد پیش نیاز	تعداد ساعت: ۳۲	بлагت کاربردی
	☐ عملی				
	☐ نظری	اصلی -			
	☐ عملی	الزامی			
	☐ نظری	اختیاری			
	☐ عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه:					

هدف:

شناخت شیوه‌های بکارگیری نظریه‌های بлагت در نقد و تحلیل متون ادبی.

سرفصل‌ها:

۱. بازشناسی نظریه‌های بлагتی
۲. شیوه‌های کاربرد نظریه‌های بدیعی در نقد و تحلیل متون ادبی
۳. شیوه‌های کاربرد نظریه‌های معانی در نقد و تحلیل متون ادبی
۴. شیوه‌های کاربرد نظریه‌های بیانی در نقد و تحلیل متون ادبی
۵. بررسی تطبیقی نظریه‌های بлагتی و زیبایی شناسی
۶. بлагت و نقد ادبی
۷. بлагت و سبک شناسی
۸. بлагت و تاریخ ادبیات‌نگاری

روش ارزیابی:

تحقیق (پژوهه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش بابی مستمر
	*	-	*

منابع:

- شوقي ضيف، تاريخ و تطور علوم بلاغت، ترجمه محمدرضا تركي، تهران: سمت، ۱۳۸۳؛
- شفيعي کدكني، محمدرضا، صور خيال در شعر فارسي، آگاه، ۱۳۶۶؛
- سوانه، پير، مبانی زيبايی شناسی، ترجمه محمدرضا ابوالقاسمي، تهران: نشر ماهی، ۱۳۹۱؛
- محمد عباس، عبدالقاهر جرجاني و ديدگاههای نوین نقد ادبی، ترجمه مریم مشرف؛ تهران: چشم، ۱۳۸۷؛
- فتوحی، محمود ، بلاغت تصوير، تهران: سخن، ۱۳۸۹؛
- وحیديان کامياب، تقى ، بدیع از دیدگاه زيبايی شناسی، انتشارات دوستان. تهران: سمت، ۱۳۸۳.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- ابوتمام، احمد، البلاغه و التحليل الادبي، ۱۹۸۸؛
- عبدالله بن عبدالرحمن بنقیب : منهاج التحليل البلاغی عند علماء الاعجاز من الرمانی ۳۸۶هـ الى عبدالقادر الجرجاني ۴۷۱هـ رياض، دار کنوز اشبیلیا، ۱۴۳۰ق.

عنوان درس: متون نظم و نثر عربی

دروس پیشناز:	نظری	جبرانی پایه اصلی - اختیاری	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی:			
	عملی				متون نظم و نثر عربی			
	☒ نظری							
	عملی							
	نظری							
	عملی							
	نظری							
آموزش تکمیلی عملی:								
☐ دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه:								

هدف:

تقویت توانایی دانشجو در درک متون عربی و مطالعه و تحقیق در منابع مرتبط با زبان و ادبیات فارسی

سرفصل ها:

۱. قرآن، نهج البلاغه و متون تفسیری عربی
۲. مثلها و عبارتها و ابیات عربی رایج در متون فارسی
۳. نمونه هایی از متون عرفانی به زبان عربی
۴. نمونه هایی از مشهورترین اشعار شاعران عرب
۵. نمونه هایی از سروده ها و نوشته های عربی شاعران و نویسندهای فارسی زبان
۶. متون تحقیقی معاصر عربی در حوزه زبان و ادبیات

روش ارزیابی:

تحقيق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
	*	-	*

منابع:

- قرآن کریم.
- نهج البلاغه.
- فضل بن الحسن طبرسی، تفسیر «مجمع البيان في تفسیر قرآن»، ترجمة آیات تحقیق و نگارش علی کرمی، تهران: وزارت ارشاد، ۱۳۸۰
- شیخو، لوئیس؛ مجانی الحدیثه؛ بیروت: دارالمشرق
- سراج طوسی، ابو نصر؛ اللمع فی التصوف، تهران: اساطیر، ۱۳۸۱
- حریرچی، فیروز؛ امثال و حکم؛ تهران: امیرکبیر، ۱۳۶۲
- غنیمی هلال، محمد؛ النقد الادبی للحدیث؛ بیروت: دارالعوده، دارالثقافة، ۱۹۷۳

منابع برای مطالعه بیشتر:

- قشیری، ابوالقاسم؛ الرساله القشیریه؛ تصحیح و تحقیق عبدالحليم محمود؛ قاهره، ۱۹۸۹ / یا با تعلیقات خلیل المنصور، بیروت: دارالکتب العلمیه، ۲۰۰۱
- ابوطالب مکی، محمدبن علی؛ قوت القلوب؛ دارالکتب العلمیه
- شهاب الدین سهروردی، ابو حفص عمر؛ عوارف المعرف؛ المکتبه العلمیه
- معلقات سبع؛ ترجمه عبدالمحمد آیتی؛ تهران: سروش، ج ۵، ۱۳۸۲
- حریری، قاسم بن علی؛ مقامات حریری؛ ترجمه طواف گلدی گلشاهی، تهران: امیرکبیر، ۲۰۰۸

- دامادی، محمد؛ مضامین مشترک در ادب فارسی و عربی؛ تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۷۹
- سجادی، سید ضیاء الدین؛ دیوان خاقانی؛ تهران: زوار، ۱۳۷۴ (اشعار عربی)
- آثاری از توفیق الحکیم، جبران خلیل جبران، طه حسین، احمد شوقي، عبدالوهاب بیاتی، محمود درویش

عنوان درس: سیر آراء و عقاید اسلامی و تأثیر آن در ادب فارسی

دروس پیشینیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد: سیر آراء و عقاید اسلامی و تأثیر آن در ادب فارسی	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی:
	عملی				
	نظری	☒ پایه			
	عملی				
	نظری	- اصلی-			
	عملی	الزامی			
	نظری	اختیاری			
عملی					
آموزش تکمیلی عملی:					
دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه: ☐					

هدف:

شناخت مهم ترین فرق و مذاهب کلامی و تأثیر آنها بر متون ادب فارسی

سرفصل ها:

۱. کلیات و تعاریف (تعريف، موضوع، هدف، روش، عوامل پیدایش علم کلام، و...)
۲. معرفی و نقد منابع کلامی
۳. زمینه ها و انگیزه های پیدایش فرق و مذاهب کلامی و پیامدهای آن
۴. اصول اعتقادی، تأثیر گذاری در فرهنگ اسلامی، و وضعیت کنونی مهم ترین مذاهب کلامی

اسلامی:

الف) خوارج، مرجحه، معتزله، اشاعره، ماتریدیه، اسماعیلیه،

ب) شیعه و مهمترین فرقه های آن

۵. بررسی بازتاب مهم ترین موضوعات کلامی در امهات متون ادب فارسی (خدا، قرآن، وحی، نبوت، امامت، معاد، حلال و حرام، جبر و اختیار، گناه و ثواب، ابلیس و ...)

توضیح: انجام تحقیق درسی برای بررسی مهمترین موضوعات کلامی در متون ادب فارسی زیر نظر استاد درس الزامی است.

تحقیق (پژوهه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	*	-	*

منابع:

- تحقیق در مسائل کلامی از نظر متکلمان اشعری و معتزلی، دکتر اسعد شیخ الاسلام، تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۳
- تاریخ فرق و مذاهب اسلامی، حسین صابری، تهران، سمت، ۱۳۹۵
- کلام اسلامی (مجموعه مقالات)، محسن جهانگیری، تهران، حکمت، ۱۳۹۰

منابع برای مطالعه بیشتر:

- فرهنگ فرق اسلامی، دکتر محمدجواد مشکور، مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی، ۱۳۷۵
- فرهنگ علم کلام، دکتر احمد خاتمی، تهران. انتشارات صبا ۱۳۷۰
- کلام در کلام مولوی، دکتر جلیل مشیدی، اراک، دانشگاه اراک، ۱۳۷۹
- فلسفه علم کلام، هری اوستین ولفسن با ترجمه احمد آرام، انتشارات الهدی، ۱۳۹۳
- اندیشه های کلامی شیعه، اثر مارتین مکدرموت، ترجمه احمد آرام، زیر نظر دکتر مهدی محقق، تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۶۳
- روش شناسی علم کلام، رضا برنجکار، تهران، سمت، ۱۳۹۳
- علامه حلی، شرح باب الحادی عشر، نوشتہ فاضل مقداد، ترجمة علی اصغر حلی، تهران: اساطیر، ج ۳، ۱۳۷۸
- تاریخ علم کلام، احمد صفائی، چاپ ششم، تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۷۴
- مذاهب اسلامیین، عبدالرحمن بدوى، بیروت، دارالعلم، ۱۹۷۱
- مرجئه، شهاب الدین وحیدی، تهران: سمت، ج ۲، ۱۳۹۴

عنوان درس: مطالعات زبانی در متن ادبی

دروس پیشیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: مطالعات زبانی در متن ادبی
	عملی				
	نظری ☒	پایه ☒			
	عملی				
	نظری	- اصلی			
	عملی	الزامی			
	نظری	اختیاری			
عملی					
آموزش تکمیلی عملی:					
دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ □ آزمایشگاه: ☐					

هدف:

شناسخت روش‌های تحلیل زبانی متون ادبی و کسب مهارت در این زمینه

سرفصل‌ها:

۱. کلیات و تعاریف (زبان ، متن، رابطه زبان و معنا، معنی و مصدق، زبان و ادبیات و.....)
۲. مروری بر نظریه‌ها و روش‌های مهم مطالعات زبانی و سبکی متون ادبی با بررسی و تحلیل نمونه هایی از متون بر جسته در کلاس و خارج از کلاس
۳. طبقه‌بندی متون ادبی بر مبنای ویژگیهای زبانی با بررسی و تحلیل نمونه‌ها
۴. بررسی نقش گونه‌ها و تحولات زبانی در شرح متون ادبی با بررسی نمونه‌ها
۵. بررسی آسیب شناسانه تصحیح و شرح متون ادبی از منظر مطالعات زبانی با ذکر نمونه‌ها
۶. بررسی و تحلیل نمونه‌هایی از متون بر جسته ادبی بر اساس رویکردها و روش‌های تحلیل زبانی در کلاس و خارج از کلاس

تحقيق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
	*	-	*

منابع:

- سبک و زبان در نقد ادبی، راجر فاولر، ترجمه میریم مشرف، تهران، سخن، ۱۳۹۵
- فن نظر، حسین خطیبی، چ۴، تهران، انتشارات زوار، ۱۳۹۰
- آشنایی با زبان شناسی در مطالعات ادبی، کوروش صفوی، تهران، انتشارات علمی، ۱۳۹۱
- مبانی نشانه شناسی، دانیل چندلر ترجمه مهدی پارسا، تهران، سوره، ۱۳۹۴
- زبان شناسی و رمان، راجر فاولر، ترجمه محمد غفاری، تهران، نشر نی، ۱۳۹۰
- به سوی زبان شناسی شعر، مهران مهاجری و محمد نبوی، تهران، نشر آگاه، ۱۳۹۳
- بوطیقای ساختگرا، بتروزان تو دورف، ترجمه محمد نبوی، تهران، نشر آگه، ۱۳۸۲
- فرهنگ توصیفی تحلیل گفتمان و کاربرد شناسی، فردوس آقاگل زاده، نشر علمی، ۱۳۹۲
- از زبان شناسی به ادبیات (نشر ونظم)، کوروش صفوی، تهران، سوره مهر، ۱۳۹۰
- سبک شناسی: نظریه ها، رویکردها و روش ها، محمود فتوحی، تهران، سخن، ۱۳۹۱.

۲- درس‌های اصلی

عنوان درس: متون نثر ۱ (کشف المحبوب و رساله قشیریه)

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز:
متون نثر ۱ (کشف المحبوب و رساله قشیریه)	تعداد ساعت: ۳۲	پایه	نظری	عملی	
			اصلی -	نظری ☒	
			اختیاری	عملی ☒	
آموزش تکمیلی عملی:					
دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه: ☐					

هدف:

شناسخت و تحلیل مشرب عرفانی هجویری و قشیری و نثر کشف المحبوب و ترجمة رساله قشیریه

سرفصل ها:

۱. سیر اجمالی عرفان اسلامی از آغاز تا سده پنجم هجری
۲. معرفی و نقد منابع تأثیفات عرفانی به زبان فارسی در سده پنجم هجری مشرب عرفانی هجویری و قشیری شرح و تحلیل بابهای زیر از کشف المحبوب با بیان لغات و ترکیبات لغوی، اصطلاحات، تلمیحات، نکات ادبی و بلاغی:
باب فی فرق فرقهم و مذاهبهم و آیاتهم و مقاماتهم و حکایاتهم
- اما المحاسیبه

- الكلام في حقيقة الرضا
- الفرق بين مقام و الحال
- اما القصاريه
- اما الطيفوريه

- الكلام في السكر و الصحو

- أمّا الجنديه

- أمّا النوريه

۳. شرح و تحليل ۲۵ باب از ترجمة رساله قشيريه با بيان لغات و تركيبات لغوی، اصطلاحات،

تلخيصات، نکات ادبی و بلاغی

۴. بقیه متن کشف المحجوب و ترجمة رساله قشيريه به صورت روشنمند توسط دانشجو مطالعه

و توسط استاد رفع اشکال شود

روش ارزیابی:

تحقیق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
	*	-	*

منابع:

- ترجمه رساله قشيريه؛ بدیع الزمان فروزانفر[تصحیح]؛ چاپ دوم؛ تهران: انتشارات علمی فرهنگی، ۱۳۶۱.
- ترجمه رساله قشيريه؛ ابوعلی بن احمد العثماني، تصحیح سیده مریم روضاتیان، سیدعلی اصغر میرباقری فرد، تهران: سخن، ۱۳۹۶.
- کشف المحجوب؛ ابوالحسن علی هجویری؛ تصحیح ژوکوفسکی، والتين الكسی یریچ؛ تهران: طهوری، ۱۳۷۵.
- تحقیق در رساله قشيريه با تاملی در افکار و آثار امام قشيری؛ تالیف محرم رضایتی کیشه خاله، تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۴.
- سیر تطور عرفان اسلامی از آغاز تا قرن ششم هجری (تاریخ تصوف ۱)، دهباشی، مهدی؛ میر باقری فرد، سید علی اصغر؛ تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها(سمت)، ۱۳۸۶.
- جستجو در تصوف ایران، عبدالحسین زرین کوب، تهران: انتشارات امیرکبیر، ۱۳۸۵.

عنوان درس: متون نثر (۲) جهان گشا و مرزبان نامه

دروس پیشیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد:	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: متون نثر (۲) جهان گشا و مرزبان نامه			
	عملی							
	نظری	پایه						
	عملی							
	☒ نظری	اصلی -						
	عملی	☒ الزامی						
	نظری	اختیاری						
	عملی							
آموزش تکمیلی عملی:								
☐ دارد ☒ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه:								

هدف:

شناسخت ویژگیهای نشر مصنوع و فنی فارسی تا پایان دوره مغول با تأکید بر تاریخ جهانگشای جوینی و مرزبان نامه

سرفصل ها:

۱. انواع نشر فارسی با تأکید بر متون نثر تاریخی و تعلیمی
۲. ویژگیهای نشر مصنوع و فنی فارسی با تأکید بر متون تاریخی و تعلیمی و سیر تحول آن
۳. بررسی مناسبتهای متون تاریخی و متون ادبی (تفاوتها و شباهتها)
۴. آشنایی با شیوه های تاریخ نگاری فارسی در دوره اسلامی
۵. اوضاع اجتماعی دوره، زندگی و گرایشهای فکری نویسندها و تاریخ جهانگشا و مرزبان نامه
۶. معرفی و نقد منابع و تحقیقات مرتبط با این دو اثر
۷. شرح و تحلیل مشکلات حداقل یک جلد از تاریخ جهانگشا در کلاس
۸. شرح و تحلیل مشکلات حداقل مقدمه و سه باب از مرزبان نامه در کلاس
۹. جایگاه و تأثیر جهانگشا و مرزبان نامه در ادب فارسی

تحقیق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	*	-	*

منابع:

- تاریخ جهانگشای جوینی، عطاملک جوینی، تصحیح عبدالوهاب قزوینی، تهران، دنیا کتاب، ۱۳۸۲
- شرح مشکلات تاریخ جهانگشای جوینی، احمد خاتمی، تهران، پایا چاپ اول ۱۳۷۳
- شرح کامل تاریخ جهانگشای جوینی، احمد خاتمی، تهران، علم، چاپ اول ۱۳۸۸
- گزیده تاریخ جهانگشای جوینی، جعفر شعار، تهران قطره
- گزیده تاریخ جهانگشای جوینی، احمد خاتمی، تهران، علم، ۱۳۹۳

ب : مرزبان نامه با توضیحات دکتر خلیل خطیب رهبر، تهران، صفوی علیشاه، چاپ چهاردهم، ۱۳۸۸

منابع برای مطالعه بیشتر:

- فن نثر در ادب فارسی، حسین خطیبی، تهران، زوار، ۱۳۹۰
- سبک شناسی، ملک الشعرای بهار، تهران ، امیرکبیر، چاپ ششم، ۱۳۷۰
- تاریخ ادبیات فارسی، ذبیح الله صفا، تهران، فردوس، ۱۳۷۰
- فرهنگ لغات نوشتهای فنی و مصنوع، محمود مدبیری، کرمان، انتشارات خدمات فرهنگی، ۱۳۷۶
- تاریخ نگاری اسلامی، چیس رابینسون، ترجمه محسن الویری، انتشارات سمت، ۱۳۹۳
- علم تاریخ در گستره تمدن اسلامی، صادق آیینه وند، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۷۷

عنوان درس: متون نظم (۱) شاهنامه

دروس پیشیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: متون نظم (۱) شاهنامه							
	عملی											
	نظری	پایه										
	عملی											
	☒ نظری	- اصلی										
	عملی	الزامی										
	نظری	اختیاری										
	عملی											
آموزش تکمیلی عملی:												
دارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه: ☐												

هدف:

شناسخت حماسه ملی ایران و کسب مهارت در تحلیل شاهنامه

سرفصل ها:

۱. کلیات، تعاریف (اوپرای اجتماعی، فرهنگی و ادبی دوره سامانی و غزنوی، جایگاه شعر حماسی در زبان فارسی و ادبیات جهانی، و تحلیل تاثیر فردوسی در تدوین شاهنامه)

۲. معرفی و نقد منابع

۳. شکل گیری و تحول حماسه های ایرانی از پیش از اسلام تا روزگار فردوسی

۴. شرح شاهنامه از آغاز تا پایان داستان سیاوش (با بیان نکات لغوی، زبانی و ادبی)

۵. تحلیل اسطوره ای و محتوایی مهمترین داستانهای شاهنامه

روش ارزیابی:

تحقیق (پژوهه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
	*	-	*

منابع:

- شاهنامه، ابوالقاسم فردوسی، چاپ مسکو، به کوشش سعید حمیدیان، تهران، قطره، ۱۳۹۵
- شاهنامه (سه جلد نخست)، ابوالقاسم فردوسی، به تصحیح جلال خالقی مطلق، چاپ دوم، تهران، مرکز دایره المعارف بزرگ اسلامی، ۱۳۸۶
- یادداشت های شاهنامه(بخش‌های مربوط به سه جلد نخست)، جلال خالقی مطلق، تهران، مرکز دایره المعارف بزرگ اسلامی، ۱۳۸۹
- حماسه سرایی در ایران، ذبیح الله صفا، تهران، امیرکبیر، ۱۳۹۳
- فردوسی، ریاحی، محمد امین، چاپ ششم، تهران، طرح نو، ۱۳۹۳

منابع برای مطالعه بیشتر:

- کتابشناسی فردوسی، ایرج افشار، فهرست آثار و تحقیقات درباره فردوسی و شاهنامه، تهران، میراث مکتوب، ۱۳۸۵.
- از اسطوره تا تاریخ، بهار، مهرداد، گرد آورند و ویراسته: ابوالقاسم اسماعیل پور، تهران، چشم، ۱۳۷۷.
- گل رنجهای کهن، جلال خالقی مطلق، تهران، نشر مرکز، ۱۳۷۲.
- سخنهای دیرینه، جلال خالقی مطلق، تهران، نشر افکار ۱۳۸۱
- علی نامه، ربیع، تصحیح رضا بیات و ابوالفضل غلامی، میراث مکتب، ۱۳۸۹
- داستان داستان ها، محمدعلی اسلامی ندوشن، تهران، توس، ۱۳۵۶
- سوگ سیاوش، شاهرخ مسکوب، تهران، خوارزمی، ۱۳۵۱

عنوان درس: متون نظم ۲(مثنوی)

دروس پیشناز:	نظری	جبرانی	نوع واحد: ۲ تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: متون نظم ۲(مثنوی)		
	عملی					
	نظری	پایه				
	عملی					
	نظری ☒	اصلی -				
	عملی ☒	الزامی				
	نظری	اختیاری				
	عملی					
آموزش تکمیلی عملی:						
دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه:						

هدف:

شناسخت و تحلیل مثنوی

سرفصل ها:

۱. وضعیت عرفان اسلامی و طریقه های عرفانی در سده هفتم هجری
۲. معرفی و نقد منابع
۳. مشرب عرفانی مولانا و جایگاه وی در ادب فارسی
۴. نقد و تحلیل شیوه های شرح مثنوی در شروح معتبر
۵. شرح و تحلیل دفتر سوم مثنوی با بیان لغات و ترکیبات لغوی، اصطلاحات، تلمیحات، نکات ادبی و بлагی
۶. دفتر چهارم مثنوی به صورت روشمند بر اساس روش پیشنهادی استاد و استفاده از شروح توسط دانشجو مطالعه و نزد استاد رفع اشکال شود

تحقیق (پژوهه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	*	-	*

منابع:

- مثنوی، مولانا جلال الدین محمد، با مقدمه و تحلیل و تصحیح و توضیح محمد استعلامی، تهران، انتشارات زوار، ۱۳۷۴.
- مرقع نی نامه، جامی، عبدالرحمن، تهران، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۸۰.
- شرح کبیر انقوی بر مثنوی مولوی، انقوی، اسماعیل، ترجمه‌ی عصمت ستارزاده، تهران، نگارستان کتاب، ۱۳۸۸.
- مکاففات رضوی، لاهوری، محمدرضا، تهران، انتشارات روزنه، ۱۳۷۷.
- شرح مثنوی مولوی موسوم به مخزن الاسرار، اکبرآبادی، ولی‌محمد، تهران، نشر قطره، ۱۳۸۳.
- شرح مثنوی معنوی مولوی، نیکلسون، رینولد الین، چ دوم، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۷۸.
- شرح مثنوی شریف، فروزانفر، بدیع‌الزمان، تهران، انتشارات زوار، ۱۳۶۷.
- شرح مثنوی، شهیدی، سید جعفر، تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۷۳.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- اسرار الغیوب: شرح مثنوی معنوی، خواجه ایوب، تصحیح و تحشیه محمدجواد شریعت، تهران، اساطیر، ۱۳۷۷.
- تفسیر عرفانی مثنوی معنوی، بحرالعلوم، محمدبن محمد، تهران، ایران یاران، ۱۳۸۴.
- نشر و شرح مثنوی، گولپیnarلی، عبدالباقی، ترجمه و توضیح توفیق سبحانی، چ دوم، تهران، سازمان چاپ و انتشارات وزارت ارشاد اسلامی، ۱۳۷۱.
- رساله در تحقیق احوال و زندگانی مولانا جلال الدین محمد مشهور به مولوی، فروزانفر، بدیع‌الزمان، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۶۶.
- پله پله تا ملاقات خدا، درباره زندگی، اندیشه و سلوک مولانا جلال الدین، رومی زرین‌کوب، عبدالحسین، چاپ هفدهم، تهران، انتشارات علمی، ۱۳۸۰.
- دنباله جستجو در تصوف ایران، عبدالحسین زرین‌کوب، تهران: انتشارات امیرکبیر، ۱۳۸۵.
- سرنی (نقد و شرح تحلیلی و تطبیقی مثنوی)، عبدالحسین زرین کوب، تهران، علمی، ۱۳۸۶.

- بحر در کوزه (نقد و تفسیر قصه ها و تمثیلات مثنوی)، عبدالحسین زرین کوب، تهران، علمی، ۱۳۸۶.
- تاریخ تصوف ۲ (سیر تطور عرفان اسلامی از قرن هفتم تا دهم هجری)، میرباقری فرد، سید علی اصغر، تهران، سمت، ۱۳۹۴.
- مولوی نامه؛ مولوی چه می گوید؟، همایی، جلال الدین، چ دهم، تهران، نشر هما، ۱۳۸۵.
- معرفی و نقد و تحلیل شروح مثنوی: شروح فارسی و موجود در ایران، شجری، رضا، تهران، امیرکبیر، ۱۳۸۶

عنوان درس: متون نظم (۳) خاقانی و نظامی

دروس پیشناز:	نظری	جرانی	نوع واحد: واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: متون نظم (۳) خاقانی و نظامی
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	☒ نظری	- اصلی			
	عملی	☒ الزامی			
	نظری	اختیاری			
آموزش تکمیلی عملی:					
دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه:					

هدف:

شناخت شعر قرن ششم بر پایه شعر خاقانی و نظامی و کسب مهارت در نقد و تحلیل شعر آنها

سرفصل ها:

۱. وضعیت اجتماعی، فرهنگی و ادبی قرن ششم و بررسی جایگاه خاقانی و نظامی و آثار آنان در ادب فارسی
۲. معرفی و نقد منابع
۳. خصوصیات زیانی و بیانی شعر خاقانی و نظامی
۴. نقد و بررسی شروح و تحقیقات در زمینه شعر خاقانی و نظامی
۵. شرح و تحلیل حداقل بیست قصیده از سروده های خاقانی در کلاس و بقیه به صورت تکلیف خارج از کلاس با بیان لغات و ترکیبات لغوی، اصطلاحات، تلمیحات، نکات ادبی و بلاغی
۶. مطالعه و بررسی و حل مشکلات بخشی از آثار نظامی، شامل هفت پیکر و بخشهايی از خسرو و شیرین در کلاس و بقیه به صورت تکلیف خارج از کلاس با بیان لغات و ترکیبات لغوی، اصطلاحات، تلمیحات، نکات ادبی و بلاغی

روش ارزیابی:

تحقیق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
	*	-	*

منابع:

- دیوان خاقانی، چاپ ضیاء الدین سجادی، تهران، زوار، ۱۳۷۵.
- هفت پیکر، الیاس بن یوسف نظامی، با حواشی وحید دستگردی، به کوشش سعید حمیدیان، ج ۱۴، تهران، قطره، ۱۳۹۵.
- خسرو شیرین، نظامی، با حواشی وحید دستگردی، به کوشش سعید حمیدیان، ج ۱۶، تهران، قطره، ۱۳۹۵

منابع برای مطالعه بیشتر:

- تحفه العراقيین، چاپ یحیی قریب، تهران، جیبی، ۱۳۵۷.
- فرهنگ لغات و تعبیرات دیوان خاقانی شروانی، سید ضیاء الدین سجادی، تهران، زوار، ۱۳۷۴.
- مالک ملک سخن، عباس ماهیار، تهران، سخن، ۱۳۸۸.
- تحلیل هفت پیکر نظامی، محمد معین، تهران، معین، ۱۳۸۴.
- گزیده مخزن الاسرار، چاپ تقی پورنامداریان و مصطفی موسوی، تهران، نامک، ۱۳۹۲.
- سخن و سخنوران، بدیع الزمان فروزانفر، تهران، خوارزمی، ۱۳۸۰.
- صور خیال در شعر فارسی، محمدرضا شفیعی کدکنی، تهران، آگاه، ۱۳۵۸.
- نقد صیرفیان، محمدرضا ترکی، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۹۴.
- تحلیل هفت پیکر نظامی، محمد معین، تهران، دانشگاه تهران.

درس های اختیاری
عنوان درس: تحقیق در نشر معاصر

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی پایه	نظری عملی	دروس پیشنباز:
تحقیق در نشر معاصر	تعداد ساعت: ۳۲	واحد	اصلی - الزامی	نظری عملی	
			- اختیاری	☒ نظری ☒ عملی	
آموزش تکمیلی عملی:					
دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه:					

هدف:

شناخت انواع نثر فارسی در دوره معاصر (از دوره قاجار تا امروز)

سرفصل ها:

۱. معرفی و نقد منابع
۲. زمینه های تاریخی، سیاسی و اجتماعی نشر معاصر
۳. انواع نثر معاصر فارسی
۴. نثر اجتماعی، انتقادی، مطبوعاتی
۵. خاطره نویسی و سفرنامه نویسی
۶. داستان نویسی (کوتاه و بلند)
۷. فضای مجازی و نثر معاصر فارسی

تحقیق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	*	-	*

منابع:

- پایه گذاران نثر جدید فارسی، حسن کامشاد، تهران، نشر نی، ۱۳۸۴
- صد سال داستان نویسی، حسن عابدینی، تهران، نشر چشم، ۱۳۸۷
- مکتبهای داستان نویسی در ایران، قهرمان شیری، نشر چشم، ۱۳۸۷
- بنیادهای نشر معاصر فارسی، حسینعلی قبادی، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و اجتماعی جهاد دانشگاهی، ۱۳۸۳
- انواع نشر فارسی، منصور رستگار فسائی، تهران، سمت، ۱۳۹۵

منابع برای مطالعه بیشتر:

- سپانلو، محمدعلی نویسنده‌گان پیشرو ایران، تهران، نگاه، ۱۳۷۱
- تحلیل سیر نقد داستان در ایران، محسن ذوق‌القاری، تهران، آتیه، ۱۳۷۹
- ادبیات معاصر فارسی (نشر) محمدرضا روزبه، تهران، نشر روزگار، ۱۳۸۱
- نثر معاصر فارسی از مشروطه تا انقلاب اسلامی، هرمز رحیمیان، تهران، سمت، ۱۳۹۴
- آینه‌ها، دفتر ۱ و ۲، الهام مهویزانی، تهران، انتشارات روشنگران و مطالعات زنان، ۱۳۷۶

عنوان درس: تحقیق در شعر معاصر ایران

دروس پیشناز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: تحقیق در شعر معاصر ایران			
	عملی							
	نظری	پایه						
	عملی							
	نظری	- اصلی						
	عملی	الزامی						
	☒ نظری	☒ اختیاری						
آموزش تکمیلی عملی:								
☐ دارد ☒ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه:								

هدف:

شناخت گونه ها و تحولات شعر معاصر ایران و تسلط به شیوه های اشعار شاعران این دوره

سرفصل ها:

۱. دوره های تاریخ ادبی ایران در عصر معاصر
۲. مدرنیته و تأثیر آن در سنت شعر فارسی
۳. جریان شعری عصر بیداری و تحلیل نمونه اشعار شاعران آن از منظر سبک زبانی و بیانی (نمونه اشعار: لاهوتی، نسیم شمال، میرزاده عشقی، ایرج میرزا)
۴. جریان شعری ستگرای معاصر و تحلیل نمونه اشعار شاعران آن از سبک شناسی، فرمالیسم، نقد بینامتنی و نقد بلاغی (نمونه اشعار پروین اعتصامی، محمدحسین شهریار، رعدی آذرخشی، امیری فیروزکوهی)
۵. جریان سمبولیسم اجتماعی و تحلیل نمونه اشعار شاعران آن از منظرهایی مانند زبانشنختی، سبک شناختی، فرمالیسم، ساختارگرایی، روایت شناسی، هرمنوتیک، فمینیستی، نقد سیاسی، نقد بینامتنی (نمونه اشعار نیما یوشیج، اخوان ثالث، سهراب سپهری، احمد شاملو، فروغ فرخزاد، منوچهر آتشی، محمدرضا شفیعی کدکنی، سیاوش کسرایی)

۶. جریان شعر رمانیسم و تحلیل نمونه اشعار شاعران این جریان از منظرهای مانند زبانشناختی، سبک شناختی، فرمالیسم، ساختارگرایی، روایت شناسی، هرمنوتیک، فمینیستی، نقد سیاسی، نقد بینامتنی (نمونه اشعار خانلری، فریدون توللی، نادر نادرپور، فریدون مشیری، نصرت رحمانی، هوشنگ ابتهاج)

۷. جریان شعری موج نو و حجم و تحلیل اشعار شاعران آن از منظر فرمالیسم، ساختارگرایی (نمونه اشعار یادالله رؤیایی و احمد رضا احمدی)

۸. جریان شعر انقلاب اسلامی و دفاع مقدس و تحلیل آن از منظرهایی مانند نقد بلاغی، بینامتنی، روایت شناختی، هرمنوتیک، فرمالیسم و ساختارگرایی (نمونه اشعار علی موسوی گرمارودی، طاهره صفارزاده، علی معلم، حسن حسینی، قیصر امین پور

۹. جریان شعری شعر متفاوت و پسامدرن و تحلیل اشعار آن از منظرهایی مانند نقد زبانشناختی، فرمالیسم، ساختارگرایی، نظریه های پسامدرن (نمونه اشعار رضا براهنی، علی باباچاهی، حافظ موسوی، مهرداد فلاح)

روش ارزیابی:

تحقیق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	*	-	*

منابع:

- لنگرودی، شمس (۱۳۷۷) تاریخ تحلیلی شعر نو، نشر مرکز، تهران

- آرین پور، یحیی (۱۳۷۹) از صبا تا نیما و از نیما تا روزگار ما، زوار، تهران

- براهنی، رضا (۱۳۷۴) خطاب به پروانه ها، نشر مرکز، تهران

- براهنی، رضا (۱۳۸۰) طلا در مس، سه جلدی، زریاب، تهران

منابع برای مطالعه بیشتر:

- با چراغ و آینه، محمدرضا شفیعی کدکنی، چاپ سوم، تهران، سخن، ۱۳۹۰

- بدعت ها و بدایع نیما و عطا و لقای نیما یوشیج، مهدی اخوان ثالث، تهران، انتشارات توکا، ۱۳۵۷

- خانه ام ابری ست، تقی پورنامداریان، چاپ چهارم، تهران، مروارید، ۱۳۹۱

- سفر در مه، تقی پورنامداریان، تهران، زمستان، ۱۳۷۴

- داستان دگردیسی، سعید حمیدیان، چاپ دوم، تهران، نیلوفر، ۱۳۸۳

- گونه های نوآوری در شعر معاصر ایران، کاووس حسن لی، ثالث، ۱۳۹۱
- شرح، تحلیل و تفسیر شعر نو فارسی، محمدرضا روزبه، تهران، حروفیه، ۱۳۸۳
- راهنمای ادبیات معاصر، سیروس شمیسا، تهران، میترا، ۱۳۹۰
- از صبا تا نیما، دوره سه جلدی (جلد سوم از نیما تا روزگار ما)، یحیی آرین پور، تهران، زوار، ۱۳۸۷
- چشم انداز شعر معاصر ایران (جريان شناسی شعر ایران در قرن بیستم)، سیدمهدي زرقانی، ویرایش دوم، تهران، ثالث، ۱۳۹۱
- ادوار شعر فارسی، محمدرضا شفیعی کدکنی، تهران، سخن، ۱۳۸۰
- بانگ در بانگ، قدرت الله طاهری، تهران، انتشارات علمی، ۱۳۹۳
- سنت و نوآوری در شعر معاصر، قیصر امین پور، تهران، علمی و فرهنگی، ۱۳۸۶

عنوان درس: زبان تخصصی

دروس پیشیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: زبان تخصصی
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	- اصلی -			
	عملی	الزمی			
	☒ نظری	☒ اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی:					
☐ دارد ☒ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه:					

هدف:

کسب مهارت در استفاده از متون تخصصی زبانی و ادبی به زبان انگلیسی و شناخت اصطلاحات ادبی به زبان انگلیسی

سرفصل ها:

انتخاب و قرائت متون انگلیسی با موضوعات زیر:

۱. متون مربوط به تاریخ ادبیات فارسی به زبان انگلیسی
۲. متون ترجمه شده ادب فارسی به زبان انگلیسی
۳. نظریه ها و نقد ادبی
۴. ژانرهای ادبی و مکاتب ادبی

روش ارزیابی:

تحقيق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
	*	-	*

منابع:

- دائرة المعارف اسلام.

- تاريخ ادبیات فارسی، ادوارد براون.

- Jan Rypka, *History of Iranian Literature*,
- Leonard Lewisohn, *Hafiz and the Religion of Love in Classical Persian Poetry*
- Edward FitzGerald, *The Rubaiyat of Omar Khayyam*

عنوان درس: متون نظم و نثر عربی (۲)

دروس پیشنباز:	نظري	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسي: متون نظم و نثر عربی (۲)			
	عملی							
	نظري	پایه						
	عملی							
	نظري	اصلی -						
	عملی	الزامی						
	☒ نظري	☒ اختیاری						
آموزش تكميلی عملی:								
دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه:								

هدف:

قرائت و درک متون بر جسته عربی و دقایق ادبی و بلاغی آن

سرفصل ها:

۱. نمونه هایی از معلقات، شعر صعالیک، شعر حماسه، مفاحرہ، نقائض، رثا، شعر مدحی درباری، شعر دینی،
شعرهای عاشقانه و عشق عذری، موشحات؛ شعر معاصر (انقلابی، اجتماعی، سیاسی، عاشقانه، مقاومت)

۲. نمونه هایی از تفسیر قرآن، تاریخ، حکایات، نقد ادبی مقامات، اخوانیات

روش ارزیابی:

تحقيق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
	*	-	*

منابع:

- تفسير جوامع الجامع
- شيخو، لوئيس؛ مجاني الحديثة؛ بيروت: دار المشرق
- أبي تمام، ديوان أبي تمام، بيروت، دار الكتب العلمية.
- ديوان شريف رضي
- أبوالعلاء المعربي، رساله الغفران، قاهره، المكتبه التجاريه الكبرى، ١٩٢٥
- ابن مقفع، كليله و دمنه، شرح دكتور حبيب يوسف مغنية، بيروت؛ دار المكتبه الهلال، ٢٠٠٦
- تاريخ الادب العربي (شوقى ضيف)

منابع برای مطالعه بیشتر:

- ابن قتيبة، مقدمة الشعر والشعراء، احمد محمد شاكر
- مقامات بدیع الزمان، بدیع الزمان همدانی، بيروت، دار المکتبه الهلال، ٢٠٠٢
- مقامات حریری، قاسم بن علی حریری، بيروت، دار بيروت، دار صار، ١٩٥٨
- دیوان ابن فارض و نیز شرح تائیه ی ابن فارض (مشارق الدراری)، سعد الدین سعید فرغانی، با مقدمه استاد جلال الدین آشتیانی، مشهد، انجمن فلسفه و عرفان اسلامی، ١٣٧٥
- البيان والتبيين (الجاحظ)
- الكشاف زمخشري

- الناقص بين الجرير والاخطل والفرزدق
- بوصیری (قصیده ی بردہ)
- المحاضرات (راغب)
- الصناعتين (عسکری)
- آثار ابوحیان توحیدی
- تاريخ الادب العربي (عمر فروخ)
- ادباء العرب في الاندلس (بستانی)
- تاريخ النقد الادب العربي، طه حسين
- تاريخ النقد الادبی عند العرب (احسان عباس)
- از سرود باران تا مزامیر گل سرخ (موسى اسوار)

- شعر معاصر عرب (دكتور شفيقى كدكنى)

- قضايا الشعر المعاصر (نازك الملائكة)

- آثار منفلوطى

- آثار نجيب محفوظ

- آثار توفيق الحكيم (نمايشنامه)

عنوان درس: مبانی و روش های تصحیح متن

دروس پیشیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: مبانی و روش های تصحیح متن			
	عملی							
	نظری	پایه						
	عملی							
	نظری	اصلی -						
	عملی	الزامی						
	☒ نظری	☒ اختیاری						
آموزش تکمیلی عملی:								
☐ دارد ☒ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه:								

هدف:

شناخت نسخه های خطی و روش های تصحیح متن و کسب مهارت برای کاربرد آنها

سرفصل ها:

۱. مبانی نظری تصحیح متن: تعریف، ضرورت، پیشینه و کاربرد تصحیح
۲. مراحل تصحیح: نسخه یابی، نسخه گیری، تبارشناسی، اعتبارسنجی، نسخه خوانی، مقابله، تنقیح و تحقیق
۳. شناخت و گزارش گونه های زبان و رسم الخط در تصحیح متن
۴. شیوه های ضبط اختلاف نسخ
۵. آشنایی با شیوه های رایج تصحیح
۶. تحقیق در متن تصحیح شده شامل: مقدمه نویسی، تعلیقه نویسی و استخراج فهارس
۷. آشنایی با به کار گیری ابزارهای سخت و نرم افزاری در فرآیند تصحیح متن و تحقیق در آنها
۸. تصحیح یک متن کوتاه به عنوان کار عملی

روش ارزیابی:

تحقیق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
	*	-	*

منابع:

- امیدسالار، محمود؛ سی و دو مقاله در نقد و تصحیح متون ادبی، انتشارات بنیاد موقوفات افشار، ۱۳۸۹
- شاکر احمد تصحیح الكتب وضع الفهارس المعجمة و کیفیتہ ضبط الكتاب وسبق المسلمين الافرنج فی ذالک، اعتنی به وعلق علیه واصاف الیه، عبدالله الفتاح ط ۲ مکتبه السنه، اقاھرہ ۱۴۱۷ هـ . ق
- مایل هروی، نجیب، تاریخ نسخه پردازی و تصحیح انتقادی نسخه های خطی، تهران: کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۰

- مرعشی، سید محمود، نسخه شناسی، پژوهشها برای درباره نسخه های خطی در ایران و جهان، قم: صحیفه خرد، ۱۳۸۹

- حافظیان، ابوالفضل، نسخه پژوهی: مجموعه جستارها درباره فهرست های کتابخانه های ایران و ایران، تهران: کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۴

منابع برای مطالعه بیشتر:

- ایرج افشار، صحافی سنتی، دانشگاه تهران، ۱۳۵۶
- درایتی، مصطفی، فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنخا)، تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۰
- درایتی، مصطفی، فهرستواره دست نوشته های ایران (دنا)، ویراستار مجتبی درایتی، تهران: کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۹
- رحیمی ریسه، احمد رضا، نسخه خطی و فهرست نگاری آن در ایران: مجموعه مقالات و جستارها به پاس زحمات سی ساله فرانسیس رشیار نسخه شناس برجسته فرانسوی / به کوشش احمد رضا رحیمی ریسه، تهران: مرکز نشر میراث مکتوب، ۱۳۸۴
- شریفی، هادی، گنجینه های دست نویس‌های اسلامی در ایران؛ ترجمه، تصحیحات و افزوده ها احمد رضا رحیمی ریسه، تهران: موسسه نشر فهرستگان، ۱۳۷۹
- فهارس نسخ خطی (ملی، مجلس، ملک، دانشگاه تهران و ...)
- متون تصحیح شده معیار به عنوان الگوهای تحقیق در متن
- منزوی، احمد، فهرست نسخه های خطی فارسی، تهران، موسسه فرهنگی منطقه ای، ۱۳۴۷
- وفادار مرادی، محمد، مقدمه ای بر اصول و قواعد فهرست نگاری در کتب خطی، تهران: کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی: سمینار مقدماتی نسخه های خطی، دبیرخانه، ۱۳۷۹

عنوان درس: زبان و ادبیات فارسی در دیگر کشورها

دروس پیشناز:	نظری	جبرانی	نوع واحد: تعداد ساعت: ۳۲	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: زبان و ادبیات فارسی در دیگر کشورها			
	عملی							
	نظری	پایه						
	عملی							
	نظری	- اصلی						
	عملی	الزامی						
	☒ نظری	☒ اختیاری						
آموزش تکمیلی عملی:								
☐ دارد ☒ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه:								

هدف:

بررسی و تحلیل جریانهای ادبی، و آثار نویسندهای ایران و شاعران فارسی نوین خارج از حوزه جغرافیایی ایران

سرفصل ها:

۱. جغرافیای حوزه فرهنگی زبان و ادبیات فارسی با ذکر موقعیت مهمترین مناطق و تحولات تاریخی آنها
۲. مشترکات زبان فارسی با سایر زبانها
۳. زبان و ادبیات فارسی در دوره معاصر افغانستان امروزی
۴. زبان و ادبیات فارسی در دوره معاصر تاجیکستان و کشورهای آسیای میانه
۵. زبان و ادبیات فارسی در دوره معاصر شبه قاره هند و پاکستان
۶. زبان و ادبیات فارسی در دوره معاصر آسیای صغیر و فرقان
۷. زبان و ادبیات فارسی در دوره معاصر کشورهای عربی
۸. زبان و ادبیات فارسی در دوره معاصر اروپا و امریکا
۹. سفر دانشجویان به یکی از حوزه های تاریخی زبان فارسی حتی المقدور در خارج از حوزه جغرافیایی امروز ایران

روش ارزیابی:

تحقيق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	*	-	*

منابع:

- رضا خسروشاهی، شعر و ادب فارسی در آسیاس صغير تا سده دهم، دانشسرای عالی، تهران: ۱۳۵۰
- محمدامین ریاحی، زبان و ادب فارسی در قلمرو عثمانی، پاژنگ، تهران ۱۳۶۹
- نجیب مایل هروی، تاریخ و زبان در افغانستان، موقوفات افشار، تهران ۱۳۷۱
- محمد حیدر ژوبل، تاریخ ادبیات افغانستان، کابل: ۱۳۳۶
- صدرالدین عینی، نمونه ادبیات تاجیک، مسکو: ۱۹۲۶
- طاهره صدیقی، داستان سرایی در شبہ قاره در دوره تیموریان، مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان، اسلام آباد: ۱۳۷۷
- مجید یکتایی، نفوذ فرهنگ و تمدن ایران و اسلام در سرزمین هند و پاکستان، اقبال، تهران: ۱۳۵۳
- علی اصغر حکمت، نقش پارسی بر احجار هند، ابن سینا، تهران: ۱۳۳۷

عنوان درس: متون نظم (۴) سنایی و ناصر خسرو

دروس پیشیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد: تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: متون نظم (۴) سنایی و ناصر خسرو		
	عملی					
	نظری	پایه				
	عملی					
	نظری	- اصلی				
	عملی	الزمی				
	نظری ☒	اختیاری ☒				
آموزش تکمیلی عملی:						
☐ دارد ☒ ندارد ☒ سفر علمی ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه:						

هدف:

شناخت مبادی فکری و شیوه شاعری ناصر خسرو و سنایی و کسب مهارت در تحلیل شعر آنها

سرفصل ها:

۱. آثار و افکار ناصر خسرو و سنایی
۲. نگرش اجتماعی و سیاسی ناصر خسرو و سنایی
۳. ویژگیهای زبانی و سبکی آثار ناصر خسرو و سنایی
۴. ویژگیهای بلاغی آثار ناصر خسرو و سنایی
۵. تأثیر ناصر خسرو و سنایی بر شاعران و نویسندهای پس از خود
۶. قرائت و تحلیل قصاید ناصر خسرو و سنایی (به صورت حضوری و تکلیف خارج از کلاس)
۷. نقد و بررسی شروح در زمینه شعر ناصر خسرو و سنایی

روش ارزیابی:

تحقیق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
	*	-	*

منابع:

- سنایی، مجدد بن آدم (۱۳۶۴). دیوان سنایی. تصحیح مدرس رضوی، چاپ سوم، تهران: انتشارات سنایی.
- ناصر خسرو قبادیانی، (۱۳۵۷) دیوان ، تصحیح مجتبی مینوی، مهدی محقق، تهران، : مؤسسه مطالعات اسلامی،

منابع برای مطالعه بیشتر بخش سنایی:

- دبروین، یوهانس (۱۳۷۸). شعر صوفیانه فارسی. ترجمه مجدد الدین کیوانی، تهران: نشر مرکز.
- ----- (۱۳۷۸). حکیم اقلیم عشق. ترجمه مهیار علوی مقدم و محمدجواد مهدوی، مشهد: موسسه استان قدس رضو و بنیاد پژوهش‌های اسلامی.
- دری، زهرا (۱۳۸۶). شرح دشواری هایی از حدیقه الحقيقة سنایی. تهران: زوار.
- زرقانی، سید مهدی (۱۳۸۱). زلف عالم سوز. تهران: روزگار.
- سنایی، مجدد (۱۳۸۲). حدیقه الحقيقة و شریعه الطریقہ (فخری‌نامه). تصحیح مریم حسینی، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- ----- (۱۳۶۸). حدیقه الحقيقة، تصحیح مدرس رضوی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- ----- (۱۳۶۰). مثنوی های حکیم سنایی. تصحیح سید محمد تقی مدرس رضوی، چاپ دوم، تهران: بابک.
- ----- (۱۳۷۹). مکاتیب سنایی. به کوشش نذیر احمد، تهران: بنیاد موقوفات محمود افشار.
- ----- (۱۳۸۱). طریق التحقیق. به کوشش بو اوتس، ترجمه غلامرضا دهبد، تهران: سروش.
- ----- (۱۳۵۶). کلیات اشعار. به کوشش علی اصغر بشیر، چاپ عکسی کابل.
- ----- (۱۳۸۶). غزل های حکیم سنایی. تصحیح یادالله جلالی پندری، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
- طغیانی اسفرجانی، اسحاق (۱۳۸۶). شرح مشکلات حدیقه سنایی. چاپ چهارم، اصفهان: انتشارات دانشگاه اصفهان.
- حسینی مریم (۱۳۹۲) سنایی، تهران: خانه کتاب.
- شفیعی کدکنی، محمدرضا (۱۳۷۲). تازیانه‌های سلوک. تهران: انتشارات آگاه.
- ----- (۱۳۸۷). در اقلیم روشنایی. تهران: انتشارات آگاه.
- سنایی، مجدد (۱۳۸۲). حدیقه الحقيقة و شریعه الطریقہ (فخری‌نامه). تصحیح مریم حسینی، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- مدرس رضوی، محمد تقی (۱۳۴۴). تعلیقات حدیقه الحقيقة. تهران: انتشارات علمی.

DeBrojin (1983). of piety and poetry. Leiden: Brill.

منابع برای مطالعه بیشتر بخش ناصرخسرو:

- یادنامه ناصرخسرو، ۱۳۹۴ ، مشهد: انتشارات دانشگاه مشهد
- برتلس(۱۳۴۴) ناصرخسرو و اسماعیلیان، ترجمه آرین پور، انتشارات بنیاد فرهنگ ایران.
- محقق مهدی(۱۳۴۴) تحلیل اشعار ناصرخسرو، تهران: دانشگاه تهران.
- شرح بزرگ دیوان ناصرخسرو، تهران، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۹۴
- شرح سی قصیده ناصرخسرو، چاپ ۱۲، تهران: انتشارات توسع، ۱۳۸۳

